

[J. O. Krag.]

I slutningen af sin åbningstale siger statsministeren:

„Fremtiden vil med rette dømme os, hvis vi søger at løse øjeblikkets problemer ved at skyde byrderne ved de store opgaver fra os.“

Er det mon en spirende dårlig samvittighed, der har fået statsministeren til at anstille denne afslutningsbetragtning? For hvad er det, regeringen er i færd med? Er den i færd med at løse de store bro- og lufthavnsproblemer, eller er den i færd med at søge et politisk grundlag for at udskyde det? Vil regeringen, som foreslået af socialdemokratiet, gennemføre den værdifaste tillægspension fra 1970, eller lægger regeringen planer for en senere gennemførelse? Er regeringen midt i en konstruktiv omlægning af den landbrugspolitik, som alle erkender ikke løser landbrugets nutidige og fremtidige problemer? Eller håber regeringen bare på at slippe helskindet igennem forårets forhandlinger? Har regeringen planer om en stor uddannelsesreform, eller er man foreløbig strandet på uenigheden om undervisningspligten? Vil regeringen en virkelig forsvarsreform, eller udskyder man en vanskelig beslutning? Bøjer statsministeren af — for at minde om hr. Poul Møllers udtryk?

På ét punkt forstår jeg man ikke bøjer af. Det er kommunalreformen. Den skal åbenbart gennemføres, hvad enten venstre piber eller synger. Jeg må forstå det sådan, at venstre har lovet at stemme for kommunalreformen trods surhed over vigtige dele af den, og i så fald må man jo lykønske med, at der i hvert fald ikke er udsættelser og undladelsessynder på alle områder.

De øvrige spørgsmål, jeg stillede til slut, vil folketingsåret jo give os et svar på, og det glæder socialdemokratiet sig til.

Haustrup Clemmensen: Vi må i denne sal aldrig glemme, at de beslutninger, vi skal træffe, har en nøje sammenhæng med verden omkring os — ikke således at forstå, at vi passivt skal se til; men det må være nødvendigt og naturligt, at vi realitetsbetonet på bogstavelig talt alle områder erkender, hvor afgørende en indflydelse udenrigske forhold har på danske beslutninger. Det er mig magtpåliggende først at sige, at netop på dette område er den såkaldte nord-syd

konflikt på længere sigt stadig den alvorligste og for Danmark og alle andre vestlige lande måske den største og mest indgribende udfordring til at mindske svælget i levestandard mellem de såkaldte rige lande og de fattige lande. Vi er parat til også i dette folketingsår at arbejde videre på en udbygning af bistanden til u-landsopgavernes løsning; vi mener, Danmark her har et helt uafviseligt ansvar.

Men vi må for disse langsigtede og alvorlige perspektiver ikke glemme de nære og måske endnu mere dystre og tragiske hændelser, som også denne sidste periode har båret et tydeligt præg af. Vietnamkonflikten er stadig uløst, Mellemøsten er stadig en alvorlig krisefyldt del af verden, og vi har i Afrika, i Biafra, set en udvikling så tragisk og så dystert, at ethvert menneske naturligvis må reagere herimod. Vi hilser derfor med glæde, at den danske regering i samarbejde med de øvrige nordiske regeringer nøje har fulgt denne udvikling og været parat til på alle de områder, hvor det havde praktisk mening, at forsøge at gøre dansk indflydelse gældende, både for at yde humanitær hjælp og for, om muligt, at være med til at imødegå den alvorlige, uhyggelige politiske udvikling, som dér er konstateret.

Vi har også en forpligtelse til inden for det europæiske område nøje at følge udviklingen. Ingen skal være i tvivl om, at også det konservative folkeparti med den største afsky ser på de diktaturtendenser, for at sige det mildt, der er kommet til udtryk gennem en lang, lang årrække i både Portugal og Spanien, og som nu igennem snart alt for lang tid har gjort sig gældende i Grækenland — sidst understreget ved en folkeafstemning af en karakter, som nazisterne i 1930'erne var eksperter i at arrangere.

Vor modvilje mod diktatorsystemer, mod ensretning og etpartisystemer, standser imidlertid ikke ved det jerntæppe, der ulykkeligtvis stadig går ned gennem Europa. Vi kender selv et besat lands vilkår og skæbne, og derfor må for alle danske den udvikling, der er sket i Tjsekkoslovakiet, naturligvis være en dyb skuffelse. Den var en afgørende og farlig belastning af den afspændingsudvikling, dels i vor egen verdensdel og dels videre ud, som vi alle havde håbet på.

I en sådan situation er det naturligt ganske realistisk at forsøge at gøre situationen